

Terminalia citrina (Gaertn.) Roxb. ex Fleming

สมอदीง

วงศ์ COMBRETACEAE

ไม้ต้น

ขนาดกลาง ไม้ผลัดใบ สูง 20-30 ม. เรือนยอด มีกิ่งใหญ่แผ่กระจาย กิ่งเล็กจะห้อยลงเล็กน้อย การแตกกิ่งแบบด้านข้างหรือเรียงเวียนไม่ชัด โคนต้นมีพูพอนค้ำยันสูงถึง 3 ม. เปลือกสีน้ำตาลอมครีมถึงน้ำตาลอมเทา เรียบ มักมีเกล็ดเป็นชั้นใหญ่ เมื่อหลุดทิ้งรอยแผลเป็นไว้เป็นสีต่างๆ เปลือกในสีชมพูถึงสีน้ำตาลอมเหลือง นุ่มและมีเส้นใย ยอดอ่อนสีน้ำตาลแดง ปกคลุมด้วยขนละเอียดสีสนิม ใบแก่เนื้อบาง สีเหลืองหรือส้มอ่อน ใบ มักออกกิ่งตรงข้ามกัน ไม้ออกดอกที่ปลาย รูปรีหรือรูปขอบขนาน กว้าง 2.5-6 ซม. ยาว 6-14 ซม. ปลายเรียวแหลม โคนห่อหรือกลม ด้านบนสีเขียว เข้ม เส้นใบหลักสีเหลือง เกลี้ยง หรือมีขนสีสนิมกระจาย ด้านล่างบางที่มีตุ่มโปร่งแสง เส้นกลางใบแบน เส้นใบ 9-12 คู่อยู่ติดๆ กัน จมด้านบนโค้งและจางหายไปใกล้ขอบใบ ก้านใบยาว 0.5-2 ซม. เกลี้ยงหรือมีขนเล็กน้อย มักมีต่อม 2 ต่อมที่ปลาย ก้านใบหรือที่โคนใบ กิ่งสีน้ำตาลแดง เกลี้ยง มีช่องอากาศเล็กๆ ทั่วไป ดอกสีเหลืองอ่อน สมบูรณ์เพศ ออกเป็นช่อแตกแขนงสั้นๆ ที่ปลายกิ่ง แต่ละดอกไม่มีก้าน กลีบเลี้ยงโคนรูปถ้วยตื้น ปลายเป็นพู่กว้างประมาณ 2 มม. ยาวประมาณ 0.5 มม. มักเกลี้ยง เกสรเพศผู้ยาวประมาณ 3 มม. ก้านชูอับเรณูเกลี้ยง จานฐานดอกมีขนแน่น รังไข่ยาว ประมาณ 1.5 มม. ก้านเกสรเพศเมียเกลี้ยง ยาว 1.5-2.5 มม. ผลรูปรีหรือรูปกระสุน กว้าง 0.8-1.7 ซม. ยาว 2-3 ซม. ปลายมีจอยสั้นเป็นสันเล็กน้อย 5 สัน โดยเฉพาะเมื่อแห้ง สีเขียวสดเป็นมัน เมื่อสุกสีออกเหลือง มีจุดจางๆ เกลี้ยงด้าน นอกด้านในแข็ง หนาคล้ายแผ่นหนัง ผนังผลชั้นในมี 5 สัน เมื่อตัดขวางเป็นรูปดาวพบทั่วไปตามป่าดิบที่ต่ำ มักใกล้ทะเล

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, โชมอน พินดา สิทธิสุนทร ก่องกานดา ชยามฤต ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม - พิมพ์ครั้งที่ 1.-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คบไฟ. 2558. 768 หน้า

ภาพประกอบ : [http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordnamesci=Terminalia0citrina0\(Gaertn.\)0Roxb.0ex0Fleming](http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordnamesci=Terminalia0citrina0(Gaertn.)0Roxb.0ex0Fleming)

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

